

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

7/6242
GK 150

Sayı: B.13.2.SGK.0.65.03.01.29-3/610/ 12866929
Konu: Gaziantep Milletvekili
Dr. Mehmet ŞEKER'in (7/6242)
Esas Nolu Yazılı Soru Önergesi

18-07-2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 24/04/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-62666 sayılı yazınız.

Gaziantep Milletvekili Sayın Dr. Mehmet ŞEKER'e ait 7/6242 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya dair cevabi bilgi ve değerlendirmeler ekte sunulmuştur.

Bilgilerini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK:
Cevap Yazısı

GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. MEHMET ŞEKER'E AİT 7/6242 ESAS
NO'LU SORU ÖNERGESİNE CEVAP

Bilindiği üzere, kamu görevlilerine emekli ikramiyesi ödenmesine ilişkin esaslar, 5434 sayılı Kanunun 17/01/2012 tarihli ve 6270 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile değişik 89 uncu maddesi ve aynı Kanunun 2 nci maddesi ile eklenen geçici 223 üncü maddesinde düzenlenmiştir.

5434 sayılı Kanunun değişik 89 uncu maddesinin birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malûllük aylığı bağlananlara emekli ikramiyesi ödenmesine ilişkin şartları düzenleyen ikinci fıkrası; "Birinci fıkra kapsamına girmemekle birlikte, bu Kanun ve/veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında hizmeti bulunanlardan mülga 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malûllük aylığı bağlananlara ise; bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen çalışmalarının, 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen kıdem tazminatına hak kazanma şartlarına uygun olarak sona ermiş olması şartıyla emekli ikramiyesi ödenir." hükmünü amirdir.

Bu çerçevede, mülga 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi gereği birleştirilmiş hizmetleri üzerinden kendisine veya ölümü nedeniyle hak sahiplerine aylık bağlananların 5434 sayılı Kanun ve/veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında geçen hizmet sürelerine emekli ikramiyesi ödenmesinde istisnalar dışında (5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin dördüncü fıkrası ile geçici 223 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen), çalışmanın 1475 sayılı İş Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen kıdem tazminatına hak kazanma şartlarına uygun olarak sona ermiş olması gerekmektedir.

Aynı şartlar 6270 sayılı Kanunla 5434 sayılı Kanuna eklenen geçici 223 üncü madde uyarınca 26/01/2012 tarihinden önce birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malûllük aylığı bağlananlar ile ölenlerin hak sahipleri hakkında da uygulanmaktadır.

Bahsi geçen 1475 sayılı İş Kanunun "Kıdem Tazminatı" başlıklı 14 üncü maddesinin birinci fıkrası;

"Bu Kanuna tabi işçilerin hizmet akitlerinin:

1-İşveren tarafından 4857 sayılı İş Kanununun 25 inci maddesinde gösterilen sebepler dışında,

2-İşçi tarafından 4857 sayılı İş Kanununun 24 üncü maddesi uyarınca,

3-Muvazzaf askerlik hizmeti dolayısıyla,

4-Bağlı bulundukları kanunla kurulu kurum veya sandıklardan yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı yahut toptan ödeme almak amacıyla;

5-(Ek: 25/8/1999 - 4447/45 md.)506 Sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (a) ve (b) alt bentlerinde öngörülen yaşlar dışında kalan diğer şartları veya aynı Kanunun Geçici 81 inci maddesine göre yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını tamamlayarak kendi istekleri ile işten ayrılmaları nedeniyle,

Feshedilmesi veya kadının evlendiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde kendi arzusu ile sona erdirmesi veya işçinin ölümü sebebiyle son bulması hallerinde işçinin işe başladığı tarihten itibaren hizmet aktinin devamı süresince her geçen tam yıl için işverence işçiye 30

günlük ücreti tutarında kıdem tazminatı ödenir. Bir yıldan artan süreler için de aynı oran üzerinden ödeme yapılır.

....” hükmünü amir olup, bu madde gereği, kadın çalışanın evlilik tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde istifa etmesi, erkek çalışanın muvazzaf askerlik görevi nedeniyle istifa etmesi, işverenin haklı fesih nedenleri dışında sözleşmeyi feshetmesi, işçinin haklı fesih nedenleri ile sözleşmesini feshetmesi veya ölümü ile yaşlılık, emeklilik veya malûllük aylığı ile toptan ödeme almak amacıyla görevinden ayrılmasına veya 506 sayılı Kanunun 60 ila geçici 81 inci maddelerinde belirtilen yaş dışındaki şartları tamamlayarak ayrılması kıdem tazminatı ödenmesini gerektiren sebepleri oluşturmaktadır.

Yukarıda açıklanan 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına göre 08/09/1999 tarihine kadar kıdem tazminatına hak kazanmaya ilişkin şartlardan birisi, işçilerin hizmet akitlerinin bağlı bulundukları kanunla kurulu kurum veya sandıklardan yaşlılık, emeklilik veya malûllük aylığı yahut toptan ödeme almak amacıyla son bulması olarak belirlenmiş iken, emeklilik yaşı düzenlemesi kapsamında 08/09/1999 tarihinden itibaren emekliliğe hak kazanmak için kadınlarda 58, erkeklerde 60 yaşı veya kademeli olarak belirlenmiş emeklilik yaşının doldurulmuş olmasının gerekmesi nedeniyle, anılan maddeye 4447 sayılı Kanunun 45 inci maddesi ile eklenen (5) numaralı alt bentle, yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını tamamlayarak kendi istekleri ile iş akdini sonlandıranlara da kıdem tazminatı ödenmesi imkanı tanınmıştır.

Öte yandan, bilindiği gibi aksine hüküm bulunmadıkça kanun maddeleri Resmi Gazete’de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer. Yeni kabul edilen kanun hükmü ile getirilen düzenleme uygulanmaya başlayınca veya yürürlüğe girinceye kadar geçecek süre içinde yapılacak işlem ve düzenlemeler ya da uyulacak ilke ve kurallar ile daha önceki düzenlemelerden doğan hakların korunmasına ilişkin hususlar ve benzeri geçiş hükümleri ise geçici maddelerle düzenlenir.

Bu kapsamda, 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine yeni bir bent ekleyen 4447 sayılı Kanunun 45 nci maddesinin yürürlük tarihinden önce, 506 sayılı Kanunun geçici 81 inci maddesinde öngörülen ve yaş dışındaki şartları taşımasına rağmen kendi isteği ile ayrılması nedeniyle kıdem tazminatı alamamış çalışanların haklarını koruyucu geçici madde bulunmadığından, yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını tamamlayarak kendi istekleri ile iş akdini sonlandıranlara kıdem tazminatı ödenmesine ilişkin hüküm ilk kez 08/09/1999 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Dolayısıyla bu tarihten önce söz konusu şartlara sahipken ayrılan hizmet akdine tabi çalışanlar kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde görevlerinden ayrılmış kabul edilmemektedirler.

Bu nedenle, 08/09/1999 tarihinden önce çalışmaya başlayanlardan 506 sayılı Kanunun geçici 81 inci maddesinde öngörülen koşulları (15 yıl sigortalılık süresi ve 3600 prim ödeme gün sayısı) taşıyarak yine 08/09/1999 tarihinden önce istifa eden kamu görevlileri de 1475 sayılı İş Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen kıdem tazminatına hak kazanma şartlarına uygun olarak görevleri sone ermiş olarak kabul edilmediklerinden, emekli ikramiyesinden yararlandırılmaları kanunen mümkün değildir.

Ayrıca, 08/09/1999 tarihinden sonra ilk defa çalışmaya başlayanlar ise 506 sayılı Kanunun 60 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (a) ve (b) alt bentlerinde öngörülen koşulları yani 25 yıl sigortalılık süresi ve 4500 prim ödeme gün sayısı veya sadece 7000 prim ödeme gün sayısı tamamlayarak istifa etmeleri halinde emekli ikramiyesine hak kazanabileceklerdir.

Tüm bu açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, mülga 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi gereği birleştirilmiş hizmetleri üzerinden aylık bağlananlardan veya bağlanacak olanlardan, 5434 sayılı Kanunun ve/veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki görevinden 08/09/1999 tarihinden önce istifa edenlere, söz konusu süreleri için emekli ikramiyesi ödenmesine imkan bulunmamaktadır.

Ancak;

Hizmet sürelerinin tamamı 5434 sayılı Kanun ve/veya 5510 sayılı Kanunun Geçici 4 üncü maddesi kapsamında geçenlerin,

Evlendiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde 5434 sayılı Kanun ve/veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki görevinden ayrılan kadın sigortalıların,

Muvazzaf askerlik görevi nedeniyle 5434 sayılı Kanun ve/veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki görevinden ayrılan erkek sigortalıların,

5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin dördüncü fıkrası gereği, 5434 sayılı Kanun ve/veya 5510 sayılı Kanunun Geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki fasıllı hizmet süreleri arasında başka bir sigortalılık statüsüne tabi hizmeti bulunmayanların,

5434 sayılı Kanunun 6270 sayılı Kanunla eklenen geçici 223 üncü maddesinin ikinci fıkrası gereği bu Kanunun yürürlük tarihi olan 26/01/2012 tarihinden önce 5434 sayılı Kanun ve/veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında fasıllı hizmet süresi bulunmakla birlikte, 26/01/2012 tarihinde 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında çalışmakta olanların,

5434 sayılı Kanun ve/veya 5510 sayılı Kanun kapsamındaki hizmet sürelerine 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen şartlar aranmaksızın emekli ikramiyesi ödenmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumu aylık bağlama sisteminde, 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca farklı sosyal güvenlik statülerine tabi olarak geçen hizmetlerinin birleştirilmesi suretiyle kendilerine veya vefatları halinde hak sahiplerine aylık bağlanan kişilerin memuriyet görevinden hangi dönemde ayrıldıkları ve memuriyet görevinden ne şekilde ayrıldıklarına (istifa, göreve son verme vb.) göre oluşturulmuş bir kayıt sistemi bulunmadığından 08/09/1999 tarihinden önce istifa etmesi nedeniyle 5434 sayılı Kanun kapsamındaki sürelerine emekli ikramiyesi alamayacakların sayısının tespiti mümkün olmamıştır.

6270 sayılı Kanun ile değişikliğe uğrayan 5434 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi ve anılan maddede bahsi geçen 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi hükmü esas alınmak suretiyle yürütülen işlemler hakkında, ortaya çıkan uyuşmazlıklar nedeniyle ilgililer tarafından başvurulması halinde yargı organlarınca verilen kararlar gecikmeksizin uygulanacaktır.

Yukarıda yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, Kurumca yapılan işlemler yasal mevzuat çerçevesinde yürütülmektedir.